VLADIMÍR PIKORA: VEŘEJNÉ FINANCE NEJSOU UDRŽITELNÉ

- CZ24 News | 1. března 2021

ČESKO: Česko se z premianta stává looserem. Jestli jste si až donedávna mysleli, že české veřejné finance nejsou zrovna v dobrém stavu, právě přišel čas poopravit si názor. **České veřejné finance jsou přímo v ostudném stavu.**

Ve Zprávě o dlouhodobě udržitelných financích z června 2020 Národní rozpočtová rada píše:

> *„Pokud se v nastavení důchodového systému nic zásadně nezmění, podíl výdajů na starobní důchody na HDP naroste v příštích 40 letech ze současných 7,5 % na 12 %. Příští generace, které čeká důchod, budou totiž nejen početnější, ale budou žít i déle, což se v důchodovém systému značně projeví. Demografické změny se však kromě výdajů důchodového systému propíší i do ostatních oblastí veřejných financí, nejvýrazněji pak do zdravotnictví, školství či do systému peněžitých dávek. Na vykompenzování vyšších výdajů pak nebude stačit ani ekonomický růst, který se promítne ve vyšších mzdách a následně vyšších výnosech z daní z příjmů a pojistného na sociální zabezpečení.“*

To ovšem není žádná novinka. Už v roce 2018 vysílala Národní rozpočtová rada žalostné SOS, když hlásala, že české veřejné finance nejsou i přes očekávaný růst ekonomiky a daňových příjmů dlouhodobě udržitelné. Už tehdy varovala, že **dluh veřejných financí** především kvůli stárnutí

populace při současném nastavení daňové a výdajové politiky **dosáhne v roce 2068 až 230 procent HDP**. To je mnohem víc, než mělo Řecko, když bankrotovalo, a taky mnohem víc, než kdysi tvrdila Bezděkova komise.

A co udělali politici? Sestavili důchodovou komisi, aby měli od Národní rozpočtové rady pokoj. Postavili si odrážecí zeď, aby mohli tvrdit my nic, my muzikanti. Kdyby se náhodou něco povedlo, politici by slízli smetanu. Když se jako vždy nic nepovede, za viníka bude nastrčena komise, rada, konzilium, poradní sbor — zkrátka odrážecí zeď.

Už v roce 2018 Rada tvrdila, že za bezpečné považuje udržovat podíl veřejného dluhu k HDP maximálně na 40 procentech. Už tehdy také Rada tvrdila, že toto maximum by zajistilo, aby se v případě krize nebo jakéhokoliv nepříznivého vývoje neúnosně nezvyšovalo zadlužení země. To ještě o žádném covidu nikdo nic netušil.

Z nečinnosti v předchozích letech brzo sklidíme plody. K prolomení takzvané dluhové brzdy může podle tvrzení Rady z roku 2020 dojít již v roce 2043, tedy o čtyři roky dříve, než bylo uvedeno v projekci z roku 2019. A minutý týden, tedy v únoru 2021 — poté, co byl navýšen plánovaný schodek rozpočtu pro rok 2021 — Rada svůj odhad opravila takto:

> *„Podle našich nových výpočtů zahrnujících i plánované navýšení letošního schodku z 320 na 500 miliard korun **dosáhne Česko na úroveň dluhové brzdy již v roce 2024**. Ještě na konci roku 2019 projekce ukazovaly, že by k tomu mělo dojít až v roce 2043.“*

Překvapivě úředníci Ministerstva práce a sociálních věcí dávají Radě za pravdu. Spočítali, že už s nynějším modelem valorizace a bez dalších změn by se systém penzí mohl propadnout do výrazného deficitu po nástupu silné generace 70. let do důchodu. Při současném zmrazení důchodového věku na 65 letech by schodek mohl v roce 2060 činit 3,4 procenta hrubého domácího produktu (HDP). Jinými slovy, není pravdou, že Rada jen straší a vymýšlí si, aby udělala radost opozici. Podobně špatně to vidí i ministerstvo.

Varovně se vyjádřila také předsedkyně Komise pro spravedlivé důchody D. Nerudová v prosinci 2020. Kritizovala Ministerstvo financí za to, že ministryně nechodí na jednání Komise. Tehdy prohlásila:

> *„Kdyby tam chodila, tak by musela vědět, že pokud neuděláme důchodovou a daňovou reformu, tak kolem roku 2030 budou muset plošně klesat důchody o jedenáct procent — a to bylo spočítáno před covidem. Hrubým odhadem se v současnosti dostáváme na hranici patnácti procent.“*

Podobně se v roce 2019 o systému vyjádřila i společnost Deloitte. Ta tvrdila, že současný penzijní systém je sice udržitelný, pokud se ale nic nezmění, **průměrný důchod klesne hluboko pod 40 procent průměrné mzdy**. V roce 2070 by průměrná penze klesla až na 25 procent průměrné mzdy.

Studie společnosti tvrdí, že pokud nedojde k zásadní změně, jsou před námi tyto alternativy:

> *„Vysoký deficit důchodového systému, zvýšení důchodového pojištění na 34 procent hrubé mzdy, nebo zvýšení věku odchodu do důchodu na 69 let.“*

A jako poslední příklad, ve stejném tónu mluví i šéfka Národní rozpočtové rady Eva Zamrazilová. Ta pro Reflex řekla:

> *„Dochází nám čas, důchodový systém nezkolabuje, ale změny si jednou prostě vynutí.“*

Tak to prostě je.

Škoda, že to politici nechtějí vidět a slyšet a tváří se, že musí znovu objevit kolo, které už bylo dávno objeveno. Největší expert je v tom ministryně Jana Maláčová, která místo kola hledá rovnou perpetuum mobile. Šéfredaktor Reflexu Marek Stoniš na toto téma napsal svůj sarkastický editorial:

> *„Pokud budeme platit vyšší platy, tak z toho bude profitovat státní rozpočet, protože to znamená vyšší daňové a sociální příjmy pro státní rozpočet,“ pronesla na téma plánovaného zvyšování mezd ve veřejném sektoru nová ministryně.*
>
> *Tedy klasické ekonomické perpetuum mobile: Čím víc budou od státu státní zaměstnanci dostávat, tím více budou odvádět, a čím více budou odvádět, tím více bude ve státním rozpočtu peněz. A čím více bude ve státním rozpočtu peněz, tím více bude peněz na platy státních zaměstnanců, a čím vyšší platy budou následně mít, znovu bude mít více peněz i státní rozpočet, a čím vyšší… Chápete?“*

No a mně to zase připomíná alkoholika, který čím víc vrací prázdné láhve od piva, tím víc peněz má na pivo. A čím víc pije pivo, tím víc může vracet lahví. Logické, ne?

Poznámka: Kruci, to si nikdo neuvědomuje, že Maláčová je ideologicky zaslepený zločinec a měla by z ministerstva putovat rovnou do vazební cely a pak promptně do tepláků???

Autor: VLADIMÍR PIKORA

Zdroj: https://pravyprostor.cz